

Sygn. akt II CZ 7/12

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa – Komendanta Powiatowego

Policji w Z.

przeciwko D. M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 11 maja 2012 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie o kosztach zawarte w pkt II

wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 29 września 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Strona powodowa wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kwoty 7 022,22 zł tytułem zwrotu odszkodowania i uposażenia wypłaconego policjantowi poszkodowanemu przez pozwaną.

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 11 marca 2011 r. zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 3 410 zł, odpowiadającą jednorazowemu odszkodowaniu wypłaconemu poszkodowanemu policjantowi. W pozostałym zakresie, tj. dotyczącym zwrotu kwoty 3 612,22 zł, odpowiadającej uposażeniu wypłaconemu poszkodowanemu policjantowi na podstawie art. 121 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (jedn. tekst: Dz. U. 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.) za okres niezdolności do pracy, powództwo oddalił, wyjaśniając, że w tym zakresie było ono bezzasadne, zgodnie z wykładnią przyjętą w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2010 r., III CZP 35/11 (OSNC 2011, nr 2, poz. 13).

Wyrokiem z dnia 29 września 2011 r. Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu Rejonowego z dnia 11 marca 2011 r. i oddalił powództwo także w części dotyczącej zwrotu kwoty 3 410 zł, odpowiadającej odszkodowaniu wypłaconemu poszkodowanemu policjantowi na podstawie art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji (Dz. U. Nr 53, poz. 345 ze zm.). W uzasadnieniu wyjaśnił, że również w tej części powództwo powinno być oddalone w świetle wykładni przyjętej w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2010 r., III CZP 35/10.

W punkcie II wyroku z dnia 29 września 2011 r. Sąd Okręgowy zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 738 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

W zażaleniu na rozstrzygnięcie zawarte w tym punkcie strona powodowa zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 102 w związku z art. 391 §1 k.p.c. przez nieodstąpienie od obciążenia jej kosztami procesu w postępowaniu

apelacyjnym. W ocenie strony powodowej, za odstępniem od obciążenia jej kosztami procesu w postępowaniu apelacyjnym przemawiało to, że w chwili wniesienia pozwu w judykaturze utrwalony był pogląd przemawiający za zasadnością wytoczonego powództwa, mimo to jednak doszło do oddalenia tego powództwa w całości pod wpływem odmiennej wykładni przyjętej przez Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 października 2010 r., III CZP 35/10.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 102 k.p.c., który na podstawie art. 391 § 1 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu apelacyjnym, sąd w szczególnie uzasadnionych wypadkach może - w drodze wyjątku od wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. reguły odpowiedzialności za koszty procesu stosownie do wyniku sprawy – zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów procesu albo nie obciążyć jej w ogóle kosztami procesu. Podstawę zastosowania art. 102 k.p.c. mogą stanowić zarówno – oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego – okoliczności dotyczące samej strony, jej sytuacji życiowej i stanu majątkowego, jak i okoliczności związane z przebiegiem postępowania sądowego. W związku z tym nie ma przeszkód do uznania za podstawę zastosowania art. 102 k.p.c. także zmiany w toku procesu w danej sprawie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładni przepisów prawa istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia tej sprawy.

Oparta na kryterium słusznościowym ocena sądu drugiej instancji dotycząca istnienia wypadku szczególnie uzasadnionego w rozumieniu art. 102 k.p.c. należy jednak do sfery uznania sądu. W związku z tym zakwestionowanie tej oceny może nastąpić jedynie wyjątkowo, w razie decyzji sądu oczywiście niemieszczącej się w granicach przyznanej mu swobody przez art. 102 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 13 grudnia 2007 r., I CZ 110/07, LEX nr 621775). W sprawie do takiego naruszenia art. 102 k.p.c. nie doszło. Uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2010 r., III CZP 35/11, została opublikowana na długo przed terminem rozprawy apelacyjnej w sprawie. Strona powodowa reprezentowana przez radcę prawnego mogła się

więc z nią zapoznać. Z uzasadnienia tej uchwały jednoznacznie wynika, że jeżeli chodzi o zwrot odszkodowania wypłaconego na podstawie art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji, to poprzednio przeważający w judykaturze Sądu Najwyższego korzystny dla strony powodowej pogląd nie został zaakceptowany przez pełny skład Izby Cywilnej Sądu Najwyższego. W związku z tym strona powodowa powinna się liczyć z możliwością uwzględnienia przez Sąd Okręgowy apelacji pozwanej. Jeżeli zaś chciała uniknąć ryzyka poniesienia kosztów przegranej w postępowaniu apelacyjnym, to powinna była cofnąć pozew w zakresie objętym zaskarżeniem przeciwniczki i wnieść o nieobciążenie kosztami postępowania apelacyjnego ze względu na niekorzystną dla niej zmianę wykładni przepisów prawnych.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.